

Міністерство освіти і науки України
Уманський державний педагогічний університет імені Павла Тичини
Батумський державний університет ім. Шота Руставелі (Грузія)
Інститут бізнесу Білоруського державного університету (Білорусь)

**СТАЛИЙ ЕКОНОМІЧНИЙ РОЗВИТОК: АКТУАЛЬНІ
ПРОБЛЕМИ ТА МЕХАНІЗМИ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ**

МАТЕРІАЛИ
Міжнародної науково-практичної конференції

9 квітня 2020 року, м. Умань

Умань
2020

Редакційна колегія:

Чирва О. Г. (головний редактор), д-р. екон. наук, професор, директор Навчально-наукового інституту економіки та бізнес-освіти Уманського державного педагогічного університету імені Павла Тичини;

Подзігун С. М., канд. екон. наук, доцент, завідувач кафедри маркетингу, менеджменту та управління бізнесом Уманського державного педагогічного університету імені Павла Тичини;

Богашко О. Л., канд. екон. наук, доцент кафедри маркетингу, менеджменту та управління бізнесом Уманського державного педагогічного університету імені Павла Тичини;

Чвертко Л. А., канд. екон. наук, доцент кафедри фінансів, обліку та економічної безпеки Уманського державного педагогічного університету імені Павла Тичини;

Ящук Т. А., канд. екон. наук, старший викладач кафедри маркетингу, менеджменту та управління бізнесом Уманського державного педагогічного університету імені Павла Тичини.

Відповідальність за достовірність поданої інформації несуть автори матеріалів.

*Рекомендовано до друку Вченою радою Навчально-наукового
інституту економіки та бізнес-освіти*

*Уманського державного педагогічного університету імені Павла Тичини
(протокол № 9 від 03 квітня 2020 року)*

Сталий економічний розвиток: актуальні проблеми та механізми
С76 **забезпечення** : матеріали Міжнар. наук-практ. конф., 9 квіт. 2020 р.,
м. Умань / МОН України, Уманський держ. пед. ун-т імені Павла Тичини;
[за ред. О. Г. Чирви]. – Умань : ВПЦ «Візаві», 2020. – 285 с.

Збірник містить тези доповідей учасників Міжнародної науково-практичної конференції «Сталий економічний розвиток: актуальні проблеми та механізми забезпечення» (9 квітня 2020 р.), що відбулась на базі Навчально-наукового інституту економіки та бізнес-освіти Уманського державного педагогічного університету імені Павла Тичини. Матеріали збірника відображають результати досліджень учених, аспірантів та студентів з актуальних проблем сталого економічного розвитку та механізмів його забезпечення.

УДК 330.3(06)

науку до спільного створення та реалізації унікальної інноваційної стратегії розвитку регіону.

Список використаних джерел:

1. Гризовська Л. О. Особливості та сучасні тенденції управління туристичним бізнесом в Україні. *Причорноморські економічні студії*. 2018. Вип. 26(1). С. 115–118. URL: http://nbuv.gov.ua/UJRN/bses_2018_26%281%29__24
2. Стратегії регіонального розвитку 2021-2027: що мають зробити регіони в цьому році, щоб вийти на якісно новий рівень стратегічного планування. URL: [://decentralization.gov.ua/news/10591](http://decentralization.gov.ua/news/10591) (дата звернення: 15.01.2020).
3. Впровадження підходу Європейського союзу до регіонального розвитку щодо смарт-спеціалізації. URL: [://rozvytok.in.ua/4247-vprovadzhennia-pidkrodu-yevropeiskoho-soiuzu-do-rehionalnoho-rozvytku-shchodo-smart-spetsializatsii-3](http://rozvytok.in.ua/4247-vprovadzhennia-pidkrodu-yevropeiskoho-soiuzu-do-rehionalnoho-rozvytku-shchodo-smart-spetsializatsii-3)(дата звернення 15.01. 2020).
4. Методологія планування регіонального розвитку в Україні. URL: [://docs.google.com/document/d/1ecQO_A57SLKehKhMPS_YhGS1ZttC75s/edit#heading=h.1t3h5sf](http://docs.google.com/document/d/1ecQO_A57SLKehKhMPS_YhGS1ZttC75s/edit#heading=h.1t3h5sf) (дата звернення 08.01.2020).
5. Стратегія розвитку туризму та курортів на період до 2026 року. URL: <https://www.kmu.gov.ua/npas/249826501> (дата звернення 07.01.2020).
6. Вуйцик О. І. Рекреаційно-туристичний комплекс: питання термінології. *Вісник соціально-економічних досліджень*. 2012. Вип. 3(46). Ч. 2. С. 39–44.

ВПЛИВ МІЖНАРОДНОГО СПІВРОБІТНИЦТВА НА РОЗВИТОК ТУРИЗМУ В УКРАЇНІ

Чирва О. Г., д. е. н., професор
Литвин О. В., викладач

Уманський державний педагогічний університет імені Павла Тичини, Умань

Активний розвиток міжнародного туризму сприяє зміцненню авторитету України на міжнародному рівні, активізує співпрацю з іншими країнами світу, позитивно впливає на поповнення національного та місцевих бюджетів, підвищує якість життя місцевих громад. Міжнародні туристичні організації представляють державні інтереси країн світу і сприяють розвитку світового туризму.

Правову основу міжнародного співробітництва в галузі туризму становлять міжнародні договори України, укладені відповідно до Закону

України «Про міжнародні договори України». Держава сприяє розширенню та зміцненню міжнародного співробітництва в галузі туризму на принципах і нормах, розроблених Всесвітньою туристичною організацією (ВТО) [1].

З метою підвищення конкурентоспроможності туристичної галузі у 2017 році була укладена угода між Україною та ЄС в галузі туризму.

Дана співпраця у сфері туризму зосереджується на таких напрямках:

- обмін інформацією, найкращими практиками тощо;
- встановлення стратегічного партнерства між державними, приватними та суспільними інтересами з метою забезпечення сталого розвитку туризму;
- просування та розвиток туристичних продуктів і ринків, інфраструктури, людських ресурсів та інституційних структур;
- розвиток та імплементація ефективних політик і стратегій, зокрема відповідних правових, адміністративних та фінансових аспектів;
- навчання спеціалістів з туризму, а також нарощення потенціалу в галузі туризму з метою підвищення стандартів якості надання туристичних послуг;
- розвиток і сприяння туризму на основі місцевих громад.

З 1 червня 2017 року у сфері туризму набули чинності три національні стандарти України, гармонізованих з міжнародними та європейськими нормативними документами, а саме:

- стандарт ISO 17679:2016 Tourism and related services – Wellness spa – Service requirements (Туризм і пов'язані з ним послуги – Велнес Спа – Потреби в послугах);
- стандарт ISO 17049:2013 Accessible design – Application of braille on signage, equipment and appliances (Доступний дизайн – Застосування шрифту Брайля на вказівках, обладнанні та приладах);
- стандарт ISO 23599:2012 Assistive products for blind and vision-impaired persons – Tactile walking surface indicators (Засоби допомоги для сліпих і слабоворих людей – показники тактильної поверхні) [2].

Однією з важливих міжнародно-правових форм регулювання і координації діяльності держав в області туризму є конференції, асамблеї,

зустрічі, форуми, конгреси, семінари проведені міжнародними організаціями по туризму та форуми міжнародних туристичних організацій. Їх діяльність направлена на вироблення і впровадження умов і принципів співробітництва, правил здійснення міжнародної туристичної діяльності, а також інформування, просування і реалізації на практиці ідей, концепцій та стратегій. Крім того, авторитет кожної держави і її місце на світовому ринках визначається рейтингом міжнародних виставок і ярмарків, оскільки діяльність з організації та проведення міжнародних виставкових заходів сприяє розвитку зовнішньої торгівлі і просуванню товарів і послуг національних товаровиробників на ринки інших країн, підвищує імідж країни [3].

Міжнародна співпраця в сфері туризму розвивається в двох формах:

- 1) співпраця на двосторонній основі;
- 2) співпраця на багатосторонній основі.

Двостороння співпраця виникає при умові укладання міждержавних (міжурядових) угод про довгострокові дії на принципах взаємної поваги до суверенітету та рівноправ'я, з метою інтенсифікації розвитку туристичної галузі і задоволення потреб громадян на туристичних ринках двох держав-партнерів. Такі угоди є найбільш доступними та ефективними формами міжнародного співробітництва, так як не вимагають створення додаткових організаційних структур. Тому практика двосторонніх угод широко застосовується багатьма країнами, зокрема й Україною.

Багатостороння співпраця передбачає координацію дій із розвитку міжнародного туризму між декількома країнами.

Формами багатосторонньої співпраці є: міжнародні наради, форуми з питань туризму, а також співпраця через різноманітні міжнародні туристичні організації, які дають можливість створити сприятливі умови для розвитку міжнародної туристичної конкурентоспроможності, економіки знань та культури.

Отже, міжнародне співробітництво в галузі туризму є особливим важелем у механізмі регулювання міжнародної туристичної діяльності. У свою чергу,

туристична діяльність, як одна з найважливіших галузей економіки, є невід'ємною складовою в розвитку міжнародного співробітництва та інтеграції в світову економіку.

Список використаних джерел:

1. Про міжнародні договори України : Закон України від 5.06.2004 р. (із внесеними змінами 19.09.2019 р.) № 113-IX. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1906-15> (дата звернення 16.03.2020).

2. Угода про асоціацію між Україною та ЄС. URL: <http://eu-ua.org/uhoda-pro-asotsiatsiiu> (дата звернення 16.03.2020).

3. Горобець О. М. Механізми регулювання міжнародної туристичної діяльності. URL: file:///C:/Users/admin/Desktop/gt_2010_7_3.pdf (дата звернення 16.03.2020).

СКАНСЕН ЯК НАПРЯМОК МУЗЕЙНОГО ТУРИЗМУ

Шаповал В. М., д. е. н., професор,
завідувач кафедри туризму та економіки підприємства
НТУ «Дніпровська політехніка», Дніпро

Шаповал І. А., студентка
Сілезький університет в Катовіцях, Польща

У XXI столітті туризм став одним з провідних напрямків соціально-економічної, культурної та політичної діяльності більшості держав і регіонів світу. Сьогодні у сфері туризму спостерігається тісне переплетіння інтересів культури, транспорту, зв'язку, безпеки, будівельної сфери, сільського господарства, готельного бізнесу та інших. Крім того, туризм займає значне місце в міжнародних відносинах: з 7 млрд чоловік на планеті близько 1 млрд щорічно відвідують зарубіжні країни в туристичних цілях, а з урахуванням внутрішнього туризму, майже половина населення земної кулі щорічно стає туристами. Таким чином туризм виступає своєрідним каталізатором соціально-економічного розвитку суспільства.

В умовах глобалізації особливо важливого значення набуває відтворення самобутніх традицій і збереження національної пам'яті – всього своєрідного, властивого тій або іншій нації у сфері побуту, релігії, культури, народної